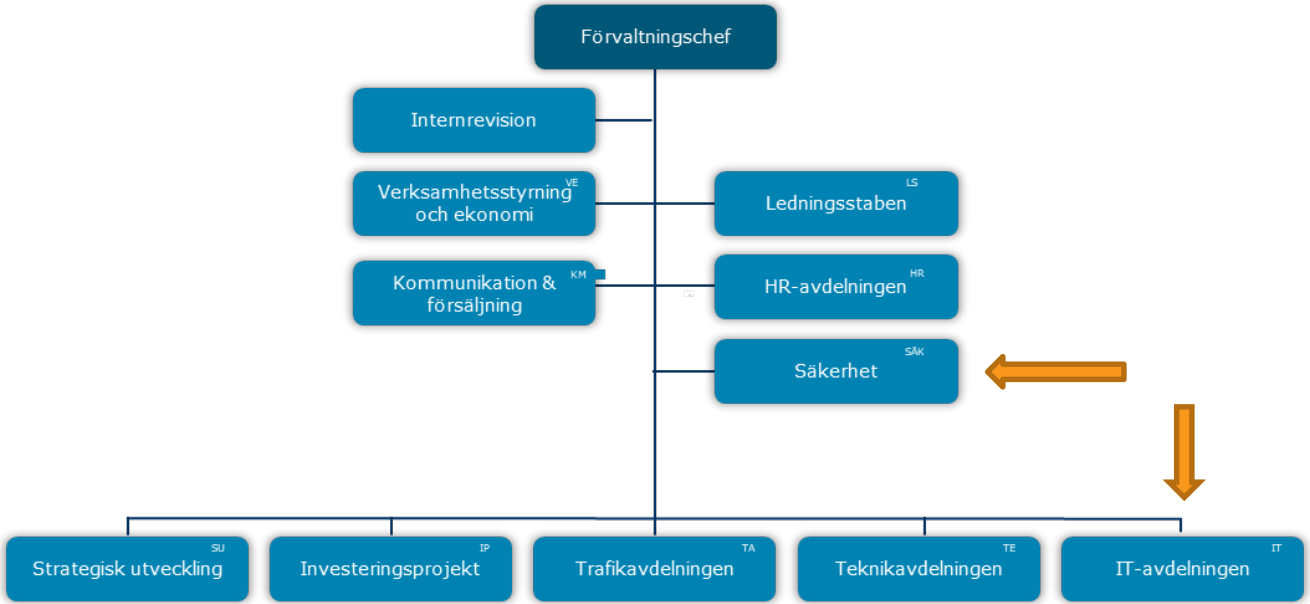
Säkerhet inom trafikförvaltningen

Pelle Rytterlund
Säkerhetsdirektör

Organisatorisk placering

Ämnesområden inom säkerhet

- IT-avdelningen
  - Informationssäkerhet
  - IT-säkerhet
  - Cybersäkerhet

- Säkerhetsavdelningen
  - Trafiksäkerhet
  - Brandsäkerhet
  - Security/verksamhetsskydd
    - Person- och personalsäkerhet
    - Fysisk säkerhet
  - Civil beredskap
    - Krisberedskap (inkl. TF:s TiB)
    - Civilt försvar
  - Säkerhetsskydd, inkl. signalskydd
    - Personalsäkerhet
    - Informationssäkerhet
    - Fysisk säkerhet
    - Säkra kryptografiska kommunikationer

Trafiksäkerhet

Vilka tillstånd har TF från Tranportstyrelsen?

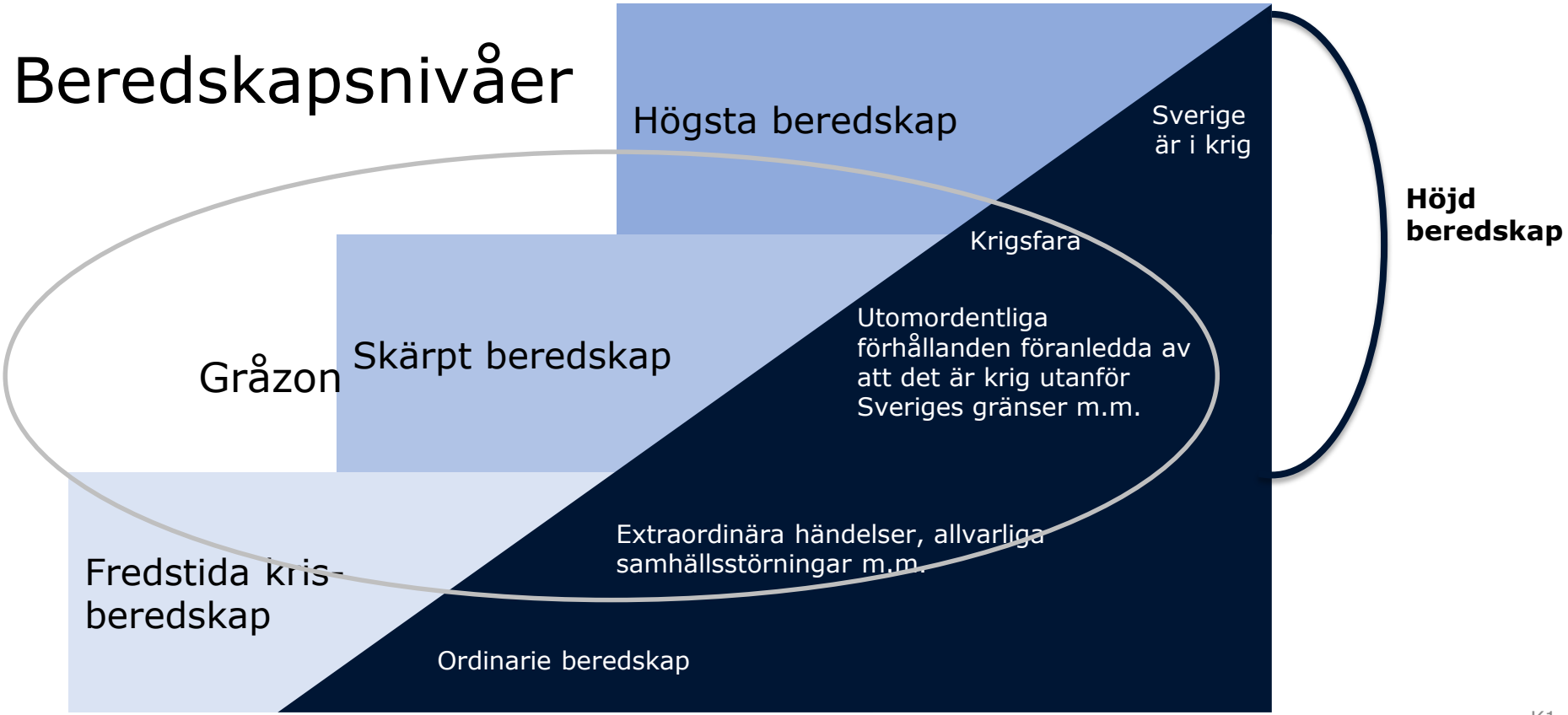
- **Tillstånd** för att **driva och förvalta** järnvägsinfrastruktur på **huvudspår** (RB och SB, nationellt infrastrukturtillstånd)
- **Tillstånd** för att **driva och förvalta** järnvägsinfrastruktur på **sidospår** (pendeltåg, säkerhetstillstånd sidospår, depåspår)
- **Tillstånd** för att **driva och förvalta** spåranläggning för **tunnelbana (spårinnehavare)**
- **Tillstånd** för att **driva och förvalta** spåranläggning för **spårväg (spårinnehavare)**
- **Tillstånd** för **trafikutövning** i form av test- och provkörning på **tunnelbana** och **spårväg**

Vilka tillstånd har TF:s trafikentreprenörer från Tranportstyrelsen?

1. MTRT: **Tillstånd** för **trafikutövning** och **trafikledning** på **tunnelbana**
2. SS: **Tillstånd** för **trafikutövning** och **trafikledning** på **spårväg** (SpvC, LB)
3. VR: **Tillstånd** för **trafikutövning** och **trafikledning** på **spårväg** (TvB & NB) och som **järnvägsföretag** på **järnväg** och **trafikledning** på **järnväg** (SB)
4. Transdev: **Tillstånd** som **järnvägsföretag** och **trafikledning** på **järnväg** (RB)
5. MTRP: **Tillstånd** som **järnvägsföretag** på **järnväg** (Pendeltåg)

Civilt försvar

Beredskapsnivåer

Bakgrund kravbild

- **Totalförsvarsbeslut 2020**
  Riksdagens beslut om inriktningen av totalförsvaret åren 2021-2025
  (Regeringens proposition 2020/21:30 - Totalförsvaret 2021–2025)

- **Handlingskraft**
  Handlingsplan för att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021-2025
  (Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)

- **Interna krav**
  - Budget 2023
  - Krisberedskapsplan (RS 2019-1092)

Totalförsvarsinriktning 2021-2025

- Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har över tid försämrats
- Kollektivtrafiken har fått en tydligt utpekad roll i totalförsvaret
- Varje samhällsviktig verksamhet ska vara självförsörjande
- Varje samhällsviktig verksamhet ska beakta totalförsvarets krav
- Krigsplacering av personal ska ske
- Det behövs en ökad motståndskraft och redundans hos berörda verksamheter

Vilka krav ställs på kollektivtrafiken avseende återuppbyggnad av det civila försvaret?

Skapa, dokumentera och öva beredskapsplaner.

Påbörja arbetet med att bygga upp och öva förmågan att genomföra koordinerad kommunikation i samverkan med såväl det civila som det militära försvaret.

Planera för hur civila och militära sjuktransporter ska samordnas under höjd beredskap och ytterst krig, i detta bör ingå att planera för och föreslå åtgärder för hur sjuktransporter vid fredstida kriser och krig kan förstärkas.

Säkerställa att det finns alternativa och/eller skyddade ledningsplatser.

Ta fram rutiner för att, på förfrågan under höjd beredskap, kunna förmedla status för ovanstående informationssystem som underlag till det militära och civila försvarets cyberlägesbilder.

Utarbeta en kommunikationsstrategi med tillhörande handlingsplan i syfte att stärka försvarsviljan.

Nyckelfunktioner ska genomföra behovsanpassad fördjupad utbildning.

Säkerhetsskyddet ska utvecklas och förstärkas.

All personal ska grundutbildas.

Analysera vilka praktiska och logistiska arrangemang, till stöd för militära verksamheter, som behöver utvecklas.

Ta fram principer för prioritering av gränssättande resurser inom eget ansvarsområde.

Identifiera behov av samverkan.

Säkerställa att det finns stärkt förmåga till säker och robust kommunikation av säkerhetsskyddsklassificerad information.

Säkerställa att det finns förmåga till ledning, samverkan och koordinering mellan det militära och civila försvaret.

Analysera vilken förmåga och hur kollektivtrafiken ska ha för att ge och ta emot civilt stöd från andra länder och organisationer.

Ta fram dokumenterade och övade planer inom informations- och cybersäkerhet för att säkerställa tillräcklig kontinuitet ur ett totalförsvarsperspektiv.

Säkerställa att det finns förmåga att upprätta och dela informationen om händelseutvecklingen, tillståndet, den förväntade utvecklingen och tillgängliga resurser inom respektive ansvarsområde samt om vidtagna och planerade åtgärder till relevanta myndigheter.

Ta fram planering för omställning till krigsorganisation.

Analysera vilken förmåga respektive verksamhetsdel ska ha i respektive beredskapsläge.

Utrymning och transport av krigsplacerade till inställelseplatser.

Ta fram behov av försörjning som respektive verksamhetsdel har behov av för att under minst 3 månader självständigt kunna upprätthålla sin verksamhet.

Analysera hur kollektivtrafiken ska bidra med kunskap och utbildning (totalförsvarsupplysning) till relevanta samhällsaktörer och till allmänheten om hur verksamheten bidrar till försvaret av Sverige.

Nyckelfunktioner som identifieras ska krigsplaceras.

Behov av utformning av krigsorganisation ska analyseras och fastställas.

Säkerställ att det finns förmåga att upprätta cyberlägesbilder på regional- och sektornivå, som underlag till det militära och civila försvarets cyberlägesbilder.

Identifiera informationssystem som upprätthåller verksamheter och kritiska resurser för det militära och det civila försvaret samt för viktiga samhällsfunktioner.

Prioriterade aktiviteter 2023-2025

- Säkerhetsskydd
- Risk- och sårbarhetsanalys och krisberedskapsplan
- Krigsorganisation och krigsplaceringar

Prioriterade aktiviteter 2023-2025

- Analysera vad det innebär för kollektivtrafiken, vad gäller krav som ställs för återuppbyggnaden av det civila försvaret
  - Hur ska kollektivtrafiken fungera i olika beredskapsnivåer? (kris, gråzon, och höjd beredskap)
  - Vilken kapacitet (förmågekrav) ska kollektivtrafiken ha i de olika beredskapsnivåerna?
  - Vilken robusthet kräver kollektivtrafiken i de olika beredskapsnivåerna?
  - Vilken flexibilitet kräver kollektivtrafiken för att kunna verka i de olika beredskapsnivåerna?
  - Nya tillkommande uppgifter
    T.ex. *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* (SOU 2022:57)

Samverkan

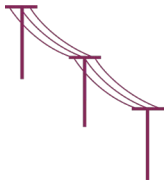
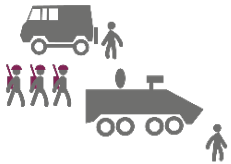
- Länsstyrelsen
  - Högsta civila totalförsvarsmyndigheten inom länet
  - Länken till Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
  - Tillsynsmyndighet för civilförsvarsfrågor
- Trafikverket
  - Sektorsansvarig myndighet för transporter
- Transportstyrelsen
  - Tillsynsmyndighet för säkerhetsskydd inom transportsektorn
- Kommuner
  - Behov av transporter av personer inom samhällsviktig verksamhet
- Näringslivet
  - Kollektivtrafiken är beroende av näringslivet (trafikutövare m.m.)
  - Beroende av kollektivtrafiken för transport av egen personal

Säkerhetsskydd

Varför omfattas vi?

- Sveriges största och folkrikaste region
- I Stockholmsregionen finns ca 800 myndigheter, förvaltningar och nationella organisationer av betydelse för Sverige
- Kollektivtrafiken försörjer andra samhällsviktiga verksamheter med personal
- Kollektivtrafiken tilldelas uppgifter inom totalförsvaret, t.ex. transport av krigsplacerade, sjukvårdstransport (och sannolikt utrymning).
  Detta är utöver ordinarie uppdrag.

Vad är Säkerhetsskydd?

Säkerhetsskydd

Säkerhetsskydd handlar om att skydda den information och de verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot **spionerі, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten**.

Säkerhetskänslig verksamhet

HEMLIG

Information om verksamheten

- Systemritningar
- Säkerhetssystem
- Sårbarheter

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

- Vissa uppgifter i en verksamhet omfattas av olika typer av sekretess, t.ex.
  - Upphandlingssekretess, säkerhets- och bevakningssekretess, försvarssekretess.
- Riskerar röjandet av dessa uppgifter, att skada den säkerhetskänsliga verksamheten, ska uppgifterna skyddas av både sekretess och säkerhetsskyddsklassificering

SEKRETESS
Enligt **18 kap 8 §** offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
<2022-XY-XY>
Region Stockholm
<Verksamhet>

BEGRÄNSAT HEMLIG
Enligt **2 kap 5 §**
säkerhetsskyddslagen (2018:585)
<2022-XY-XY>
Region Stockholm
<Verksamhet>

Vad har vi gjort tills nu?

- 2 SSA, ca 150 SSB
- Ca 20 lokala riktlinjer med tillhörande dokument
- Ca 50 SUA
- Genomfört ca 1500 säkerhetsprövningar
- Upprättat och leder signalskyddet för TF och hela Region Stockholm
- Upprättat process för beställning av utrustning för hela Region Stockholm

Prioriterade aktiviteter 2023-2025

- Utökad säkerhetsskyddsorganisation (2023)
- Upprätta säkerhetsskyddsplan (2023)
- Nästa säkerhetsskyddsanalys (2024)
- Skapa säkrare IT-miljöer
- Öka takten i framtagandet av styrande dokument, främst inom informationssäkerhet